

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์การปรับปรุงการใช้งานอาคารเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ศึกษาทั้ง 2 แห่ง ได้แก่ พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ โดยทำการสำรวจ ถ่ายภาพ และสังเกตในเรื่องกระบวนการในการปรับปรุงการใช้งานอาคาร สามารถวิเคราะห์ออกมาได้มีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 การปรับปรุงการใช้งานเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ของพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2544 - 2545)

ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ของ พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทำการสำรวจ ถ่ายภาพ และสังเกตในเรื่องกระบวนการในการปรับปรุงการใช้งานอาคาร เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปรับปรุงลักษณะทางกายภาพ รวมถึงผลกระทบที่มีผลต่อการใช้งานอาคารในรูปแบบของอาคารพิพิธภัณฑ์ มีรายละเอียดดังนี้

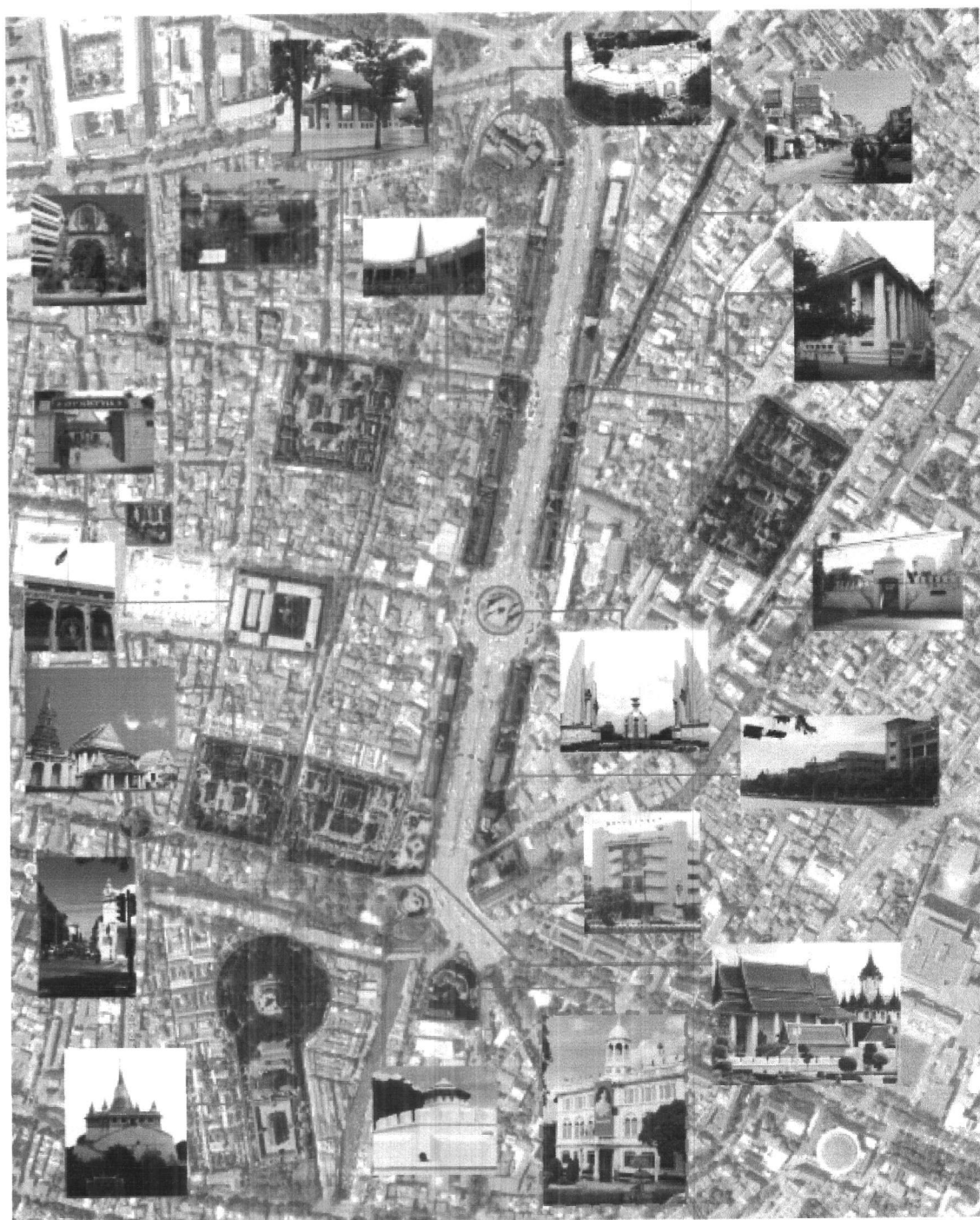
1. ตำแหน่งที่ตั้งและพื้นที่โดยรอบ

พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวตั้งอยู่บริเวณจุดตัดของถนน หลานหลวง ถนนดำรงรักษ์ ถนนราชดำเนินกลาง และถนนราชดำเนินนอก โดยอาคารหันหน้าออกไปยังถนนราชดำเนิน บริเวณสะพานผ่านฟ้า

ถนนราชดำเนินรวมถึงพื้นที่โดยรอบซึ่งเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น นับเป็นบริเวณที่รายล้อมไปด้วยจุดท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมมากมาย ซึ่งล้วนเป็นสถานที่ที่ได้รับความสนใจจากทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากมีการร่วมมือในการทำโครงการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวร่วมกัน หรือการจัดโปรแกรมทัวร์ที่เกี่ยวข้องกันกับพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ โดยการพัฒนาแนวคิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกันของสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และพิพิธภัณฑ์ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง

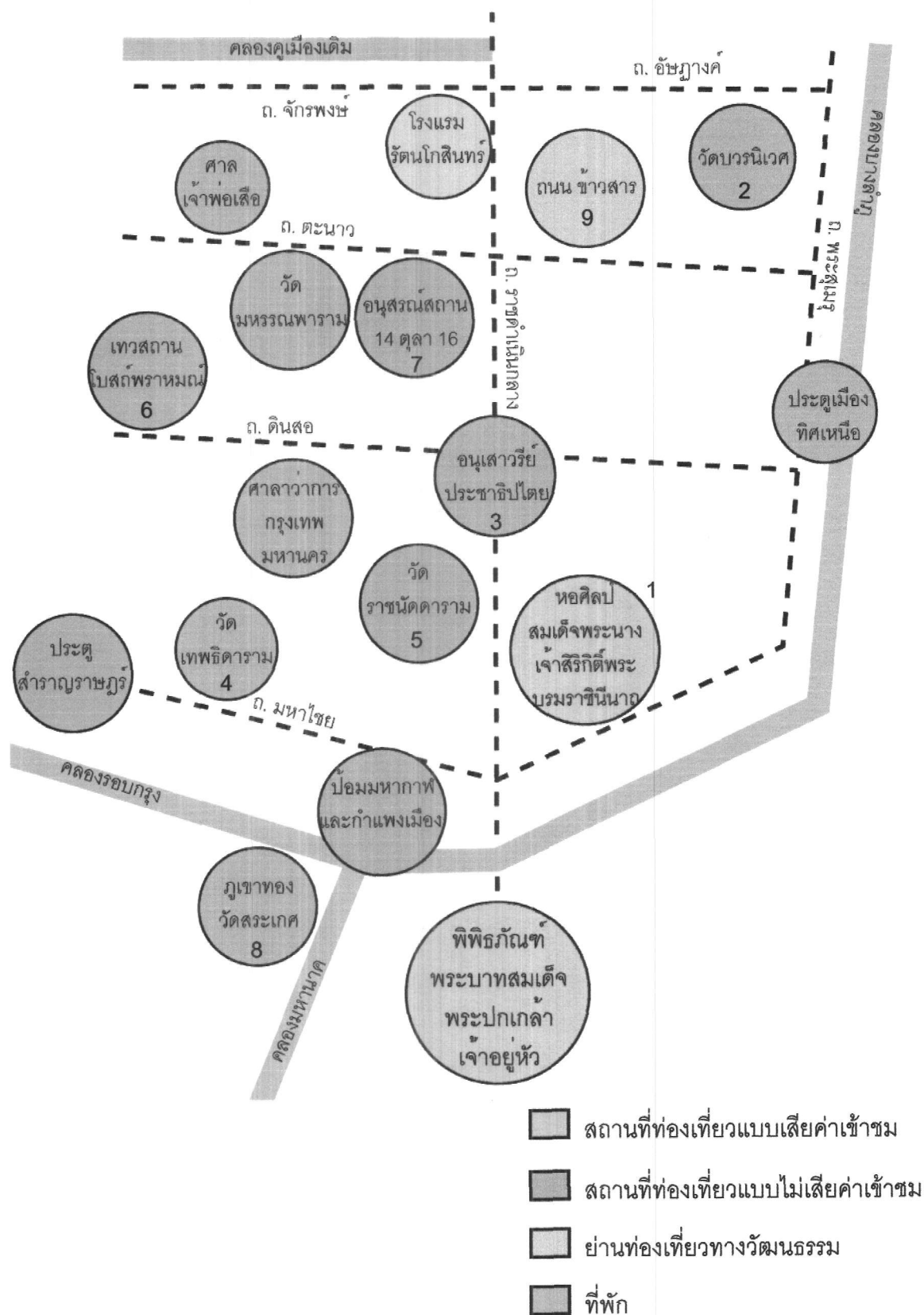
ภาพที่ 5.1

สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม บริเวณพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ภาพที่ 5.2

สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม บริเวณพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

โดยมีรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังต่อไปนี้ (สุดารา สุจฉายา, 2547)

1) หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

ตั้งอยู่ในอาคารของธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขาสะพานผ่านฟ้า เดิมเป็นที่ตั้งศูนย์สังคีตศิลป์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 ได้รับการปรับปรุงเพื่อให้เป็นหอศิลป์สำหรับจัดแสดงผลงานจิตรกรรม ประติมากรรมของไทย

เปิดทำการเวลา 10:00 – 19:00 น. ปิดวันพุธ

ค่าเข้าชมคนละ 20 บาท

2) วัดบวรนิเวศวิหาร

สร้างในปี พ.ศ. 2367 - 2375 ปัจจุบันเป็นที่ประทับของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ภายในมีสิ่งน่าสนใจคือ พระวิหารพระศาสดา พระวิหารแก้วพระเจดีย์ เก๋งพระพุทธบาท ศาลาเขียวกลาง พระตำหนักเพชร ตำหนักจันทร์ ตำหนักเดิม

เปิดทำการเวลา 06:00 – 21:00 น. ทุกวัน เว้นวันพระ ปิด 16:00 น.

3) อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกถึงการที่คณะราษฎรทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 โดยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ทำการวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2482 ออกแบบโดย อาจารย์ศิลป์ พีระศรี และนายจิตรเสน (หมีว) อภัยวงศ์

4) วัดเทพธิดารามวรวิหาร

รัชกาลที่ 3 โปรดเกล้าให้สร้างพระราชทานแด่พระปัยยิตดา – พระองค์เจ้าหญิงวิลาส โดยทำตามรูปแบบศิลปะพระราชนิยม นอกจากนี้ภายในวัดยังมีกุฏิซึ่งสุนทรภู่เคยจำพรรษาอยู่ระหว่างออกบวชในช่วง พ.ศ. 2382 - 2385

เปิดทำการเวลา 05:00 – 21:00 น. ทุกวัน

5) วัดราชนัดดารามวรวิหาร

รัชกาลที่ 3 โปรดเกล้าให้สร้างพระราชทานแด่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าหญิงโสมนัสวัฒนาวดี ก่อสร้างด้วยรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยประเพณี และจัดสร้างโลหะปราสาทซึ่งมีเพียงสามแห่งในโลก (อินเดีย ลังกา และไทย) ปัจจุบันเหลือเพียงแห่งเดียว ณ วัดแห่งนี้

โลหะปราสาท เปิดทำการเวลา 09:00 – 17:00 น. ทุกวัน

6) เทวสถานโบสถ์พราหมณ์

เทวสถานโบสถ์พราหมณ์ถูกสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2327 ภายในประกอบด้วย
อาคารทรงไทยสามหลังตั้งเรียงหน้ากระดาน ด้านหน้าอาคารมีศาลพระพรหมตั้งอยู่

บริเวณวัด เปิดทำการเวลา 09:00 – 17:00 น. ทุกวัน

โบสถ์ทั้งสามหลัง เปิดทำการเวลา 10:00 – 16:00 น. วันพฤหัสบดี และวันอาทิตย์

7) อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา 2516

สร้างเพื่อเป็นที่ระลึกถึงเหตุการณ์เรียกร้องรัฐธรรมนูญในปี พ.ศ. 2516 อนุสรณ์
แห่งนี้มีสามชั้นคือ ชั้นแรกอยู่บนดิน และมีชั้นใต้ดินอีกสองชั้น

เปิดทำการเวลา 08:00 – 19:30 น. ทุกวัน

8) ภูเขาทอง วัดสระเกศ

เป็นพระปรางค์มีฐานย่อมุมไม้สิบสอง แต่สร้างไม่สำเร็จในรัชกาล เมื่อถึงสมัย
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 จึงทรงให้เปลี่ยนแบบเป็นภูเขาก่อพระเจดีย์ไว้
บนยอด การก่อสร้างแล้วเสร็จในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5

ในส่วนของพระอาราม มีสิ่งก่อสร้างที่สำคัญ ๆ เช่น พระอุโบสถซึ่งสร้างในสมัย
รัชกาลที่ 1 ภายในมีจิตรกรรมฝาผนัง ซึ่งเขียนในสมัย รัชกาลที่ 3 แต่ชำรุดจึงมีการลบเขียนใหม่ใน
รัชกาลที่ 7 เป็นภาพทศชาติ ภาพมารผจญและภาพไตรภูมิ รอบพระอุโบสถมีซุ้มเสมาตั้งประจำทั้ง
8 ทิศ ซุ้มเสมาที่วัดสระเกศเป็นทรงกุ่มช้างหรือซุ้มหน้านางประดับกระเบื้อง นอกจากนี้ยังมีหอไตร
สมัยรัชกาลที่ 1 บุรณะในสมัยรัชกาลที่ 3 เดิมอยู่กลางสระน้ำ สร้างด้วยไม้เหลียงรอบ

9) ถนนข้าวสาร

เป็นถนนสายสั้น ๆ เชื่อมระหว่าง ถนนจักรพงษ์ หน้าวัดชนะสงคราม กับถนน
ตะนาว มีบ้านพักให้ชาวต่างชาติเช่าในรูปแบบเกสต์เฮาส์ และกลายเป็นแหล่งที่พักราคาถูกของ
ชาวต่างชาติ ปัจจุบันเป็นถนนสายบันเทิงยามค่ำคึกคักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

เมื่อพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมข้างต้น จะพบว่าแหล่งท่องเที่ยวที่
น่าสนใจ และอยู่ในระยะทางที่สามารถเดินเท้าถึงกันได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งนับเป็นจุดที่ดีในการ
สนับสนุนแนวคิดที่เกี่ยวกับการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพราะจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวที่
มีความชอบ และต้องการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมได้เพิ่มมากขึ้น

2. ลักษณะกายภาพภายนอกอาคาร

1) รูปแบบภายนอกของอาคาร

รูปแบบของอาคารปรับปรุงโดยให้รูปแบบใกล้เคียงกับลักษณะเดิม (อาคารกรมโยธาธิการ) โดยเป็นอาคารที่ได้รับอิทธิพลจากสถาปัตยกรรมแบบเรเนอซองส์ และนีโอคลาสสิก ซึ่งถูกก่อสร้างขึ้นในสมัย รัชกาลที่ 5 ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปด้านมากนัก นอกจากซ่อมแซมกระฉกและกรอบบานไม้ของหน้าต่าง

ภาพที่ 5.3

รูปแบบภายนอกของอาคารพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

หมายเหตุ: ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2548.

2) ช่องเปิด

จำนวนช่องเปิด ชั้น 1 = 63 บาน

ชั้น 2 = 74 บาน

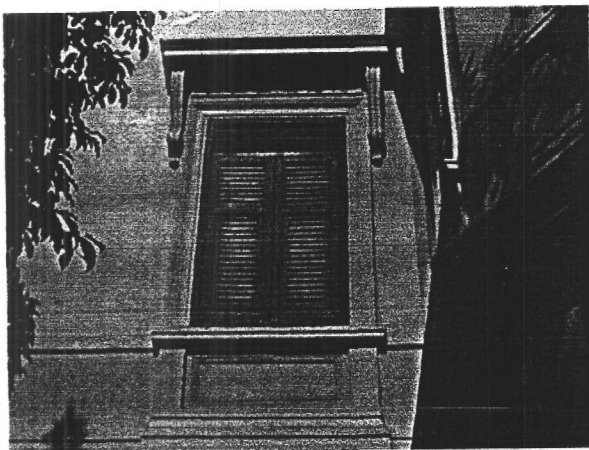
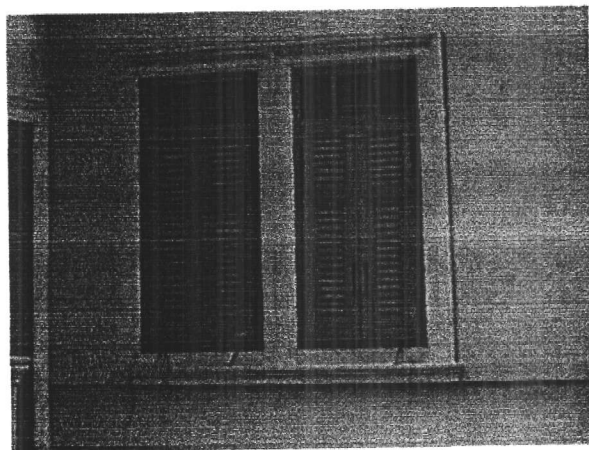
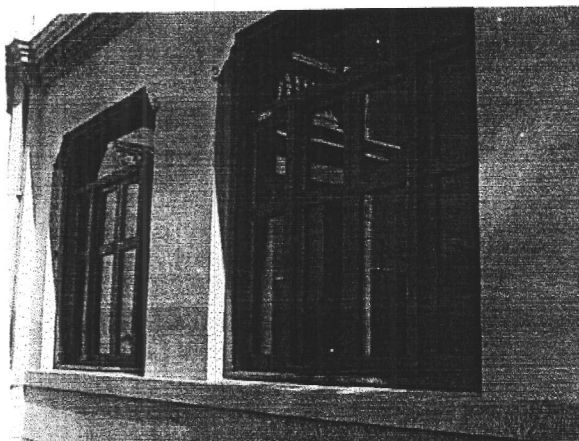
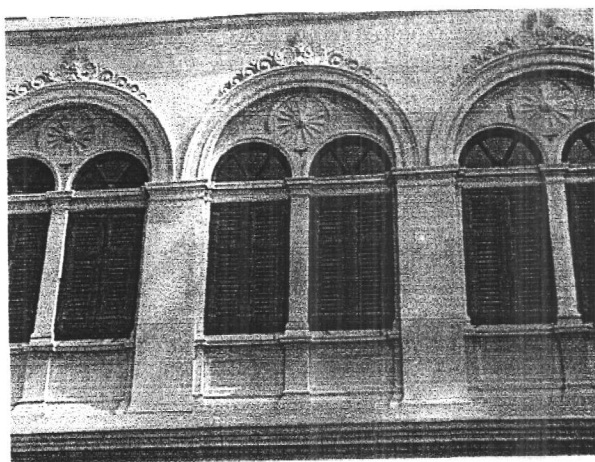
ชั้น 3 = 80 บาน

การใช้งาน โดยปกติจะไม่เปิดหน้าต่างเนื่องจากอาคารใช้ระบบปรับอากาศ แต่จะเปิดหน้าต่างในช่วงเช้าของวันพฤหัสบดี เพื่อเป็นการถ่ายเทอากาศบ้าง แต่มีความยุ่งยากในการปฏิบัติค่อนข้างมาก เนื่องจากจำนวนของหน้าต่างที่มีกว่า 100 บาน ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างมากในการดำเนินการ

ในส่วนของบานปิดที่เป็นไม้ นั้น ในระยะแรกมีแนวคิดที่จะเปิดบานไม้ในเวลาทำการ เพื่อให้บุคคลทั่วไปทราบว่ายาคารเปิดทำการ แต่เนื่องจากต้องเสียเวลามาก และกลัวบานไม้ที่เปิดออกไปบริเวณถนนใหญ่จะได้รับความเสียหาย จึงได้ล้มเลิกแนวคิดดังกล่าว

ภาพที่ 5.4

ช่องเปิดภายนอกอาคาร

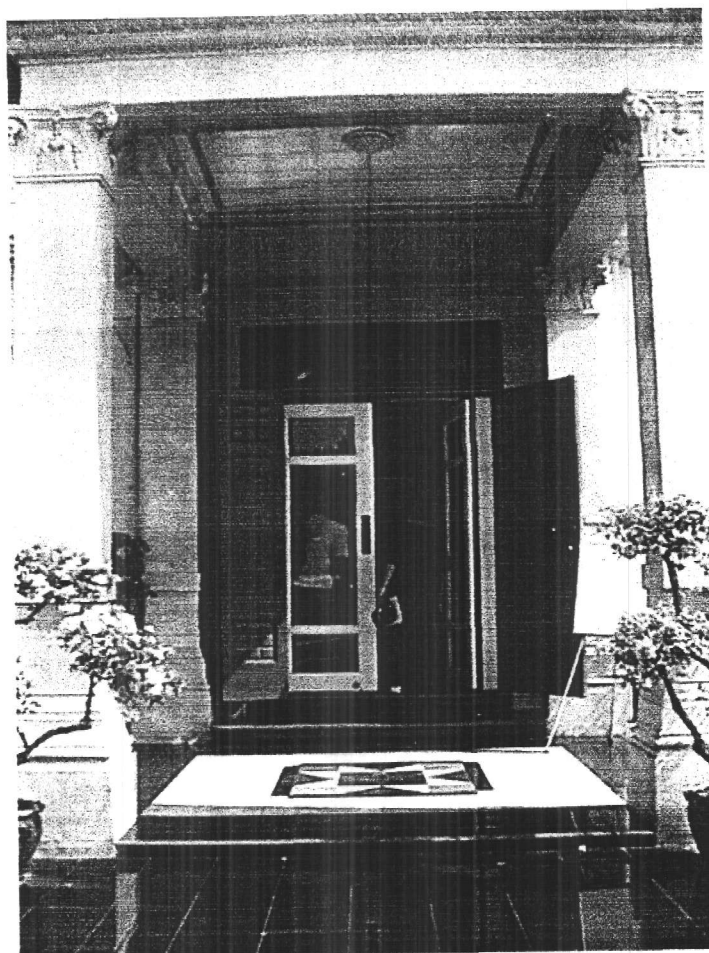
ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

3) ทางเข้า – ออก (ภายนอก)

มีการเปลี่ยนวัสดุปูพื้นบริเวณมุขทางเข้าด้านหน้า โดยการปูหินแกรนิต และหินอ่อนขัดมัน เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้กับด้านหน้าพิพิธภัณฑ

นอกจากองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมดังกล่าว ทางพิพิธภัณฑฯยังได้มีการประดับรูปพระบรมฉายาลักษณ์ไว้บริเวณเหนือมุขด้านหน้า และมีการตั้งป้ายแบบชั่วคราวแสดงรายละเอียดของพิพิธภัณฑฯ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบข้อมูลของทางพิพิธภัณฑฯ

ภาพที่ 5.5
ทางเข้า - ออก (ภายนอก)

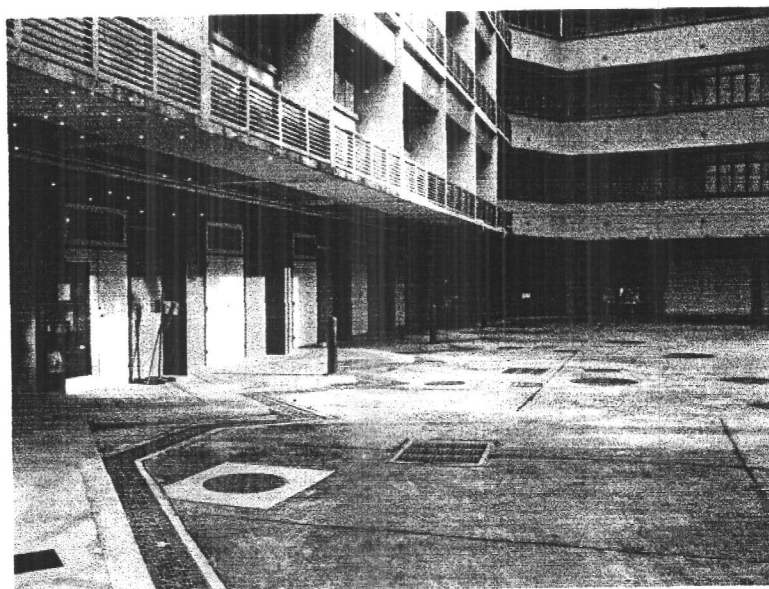
ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

4) ที่จอดรถ

ที่จอดรถส่วนใหญ่ใช้สำหรับการจอดรถบัส หรือรถตู้ โดยที่จอดรถ A ซึ่งอยู่บริเวณด้านหน้าอาคาร ใช้เป็นที่จอดรถสำหรับ นักเรียน นักศึกษา ที่มาเข้าชมเป็นหมู่คณะ ส่วนที่จอดรถ B ใช้สำหรับจอดรถของบุคลากรเป็นส่วนใหญ่

สำหรับการใช้งานปัจจุบัน ที่จอดรถดังกล่าวนับว่าเพียงพอต่อการใช้งาน เนื่องจากส่วนมากผู้เข้าชมซึ่งไม่ได้มาเป็นหมู่คณะ จะไม่นำรถส่วนตัวมาจอดที่พิพิธภัณฑสถานฯ แต่หากมีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก อาจเกิดปัญหาได้เช่นกัน

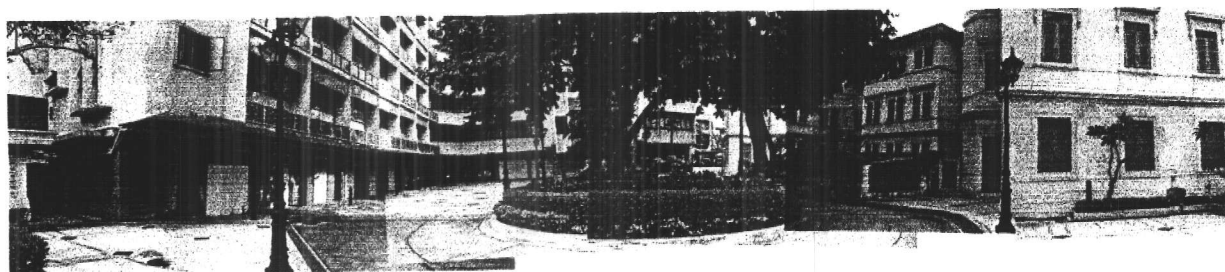
ภาพที่ 5.6
ที่จอดรถด้านหลังอาคาร

หมายเหตุ: ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2548.

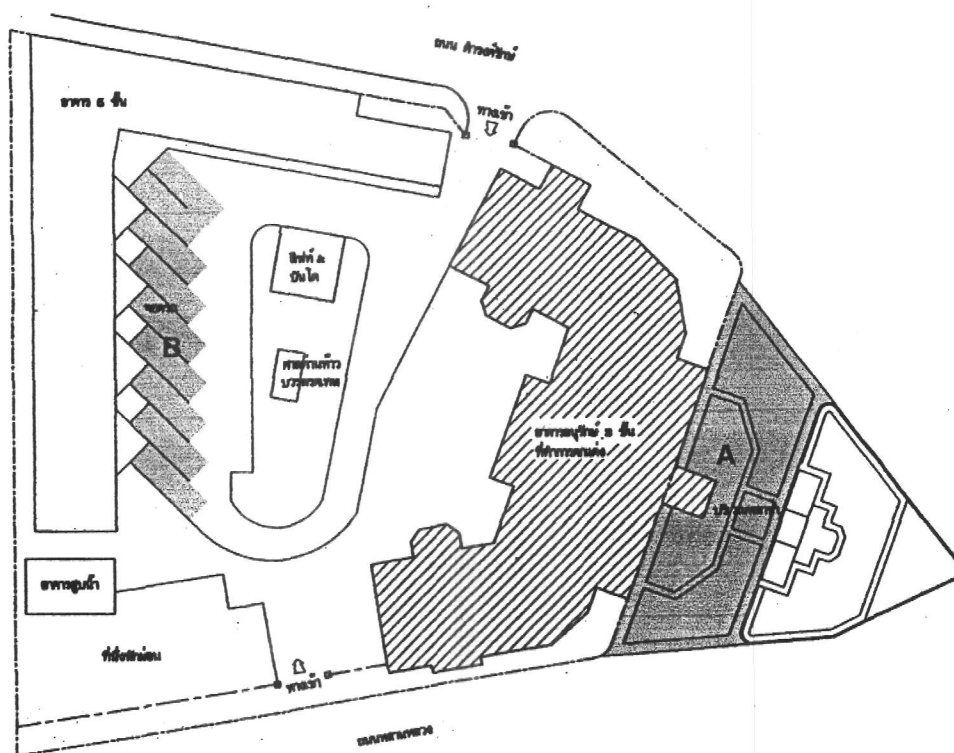
พื้นที่ด้านหลังอาคารบริเวณพื้นที่จอดรถ B เป็นที่ว่างซึ่งเชื่อมต่อกับอาคารเก่า 5 ชั้น ซึ่งปัจจุบันไม่มีการใช้งานมากนัก นอกจากการใช้เป็นห้องเก็บวัสดุ และสำนักงานชั่วคราว โดยปกติจะมีรถเข้ามาจอดบ้าง แต่เป็นจำนวนไม่มากนัก เช่นรถตู้ของหน่วยงาน หรือรถของผู้เข้าชมที่เข้ามาเป็นครอบครัวในวันเสาร์และอาทิตย์

ภาพที่ 5.7
พื้นที่ว่างระหว่างที่จอดรถกับด้านหลังอาคารพิพิธภัณฑ์

หมายเหตุ: ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2548.

ภาพที่ 5.8
บริเวณที่จอดรถ A และ B

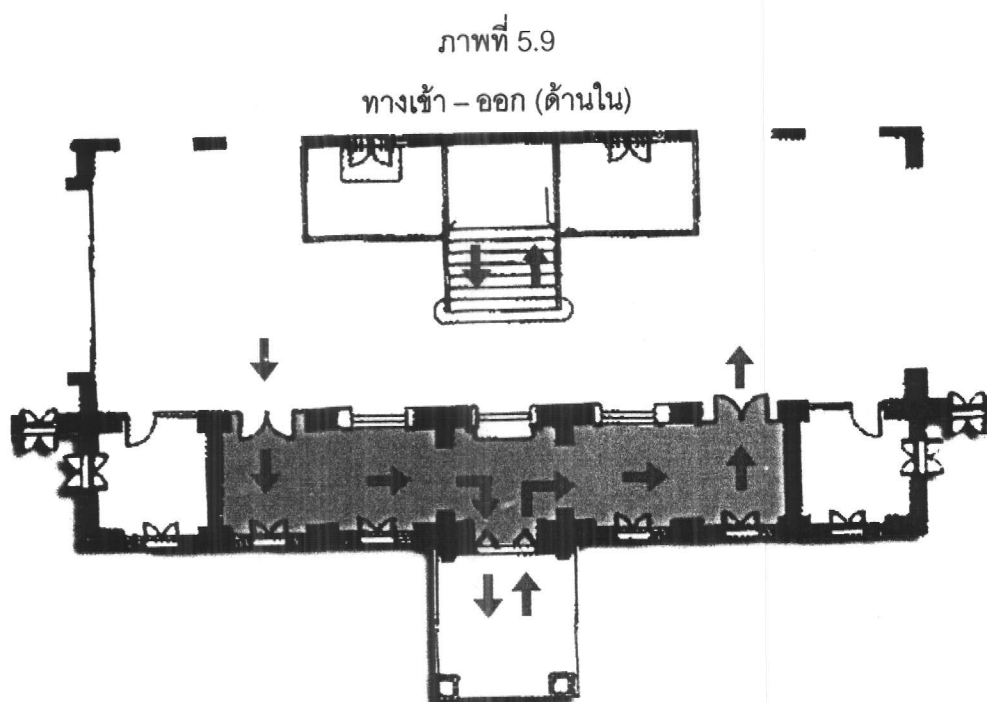

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

2. ลักษณะกายภาพภายในอาคาร

1) ทางเข้า – ออก (ภายใน)

แบ่งทางเข้าออกของผู้เข้าชมเป็นประตูบานสวิง 2 ด้าน เนื่องจากต้องการควบคุมความปลอดภัย และความสะดวกในการปล่อยให้คนเข้าชม โดยแยกทางเข้าออกของเจ้าหน้าที่ไว้บริเวณด้านหลังอาคาร ซึ่งเชื่อมต่อกับลานจอดรถ

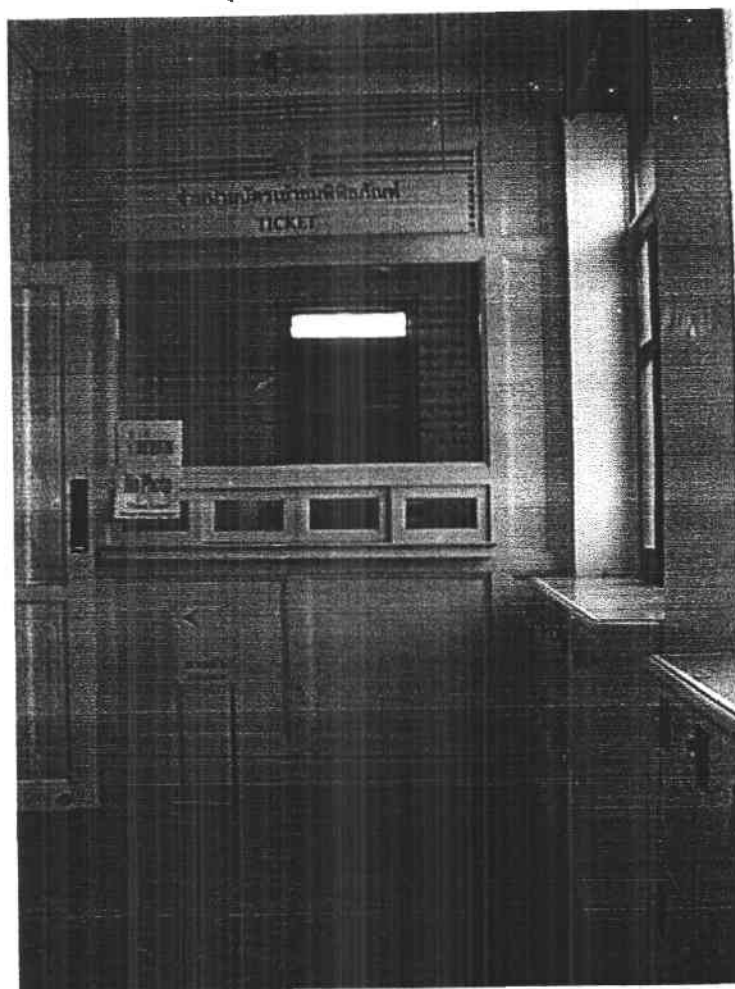
ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

2) จุดซื้อบัตรและจุดรับฝากของ

ใช้พื้นที่บริเวณทางเดินด้านหน้าก่อนที่จะเข้าสู่ภายในพิพิธภัณฑ์ (พื้นที่สีฟ้า ด้านขวา ดังภาพที่ 5.9)

ที่ฝากของใช้ระบบตู้เก็บของ ซึ่งมีจำนวนเพียงพอสำหรับการใช้งานในปัจจุบัน เนื่องจากในกรณีที่นักเรียนเดินทางมาเข้าชมเป็นหมู่คณะ จะไม่ได้ใช้จุดฝากของดังกล่าว เพราะจะไม่อนุญาตให้นำกระเป๋าเข้ามาภายในอาคาร ดังนั้นนักเรียนจะนำกระเป๋าฝากไว้ที่รถโดยสารก่อนเข้ามาภายในอาคาร

ภาพที่ 5.10
จุดซื้อบัตร และจุดฝากของ

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

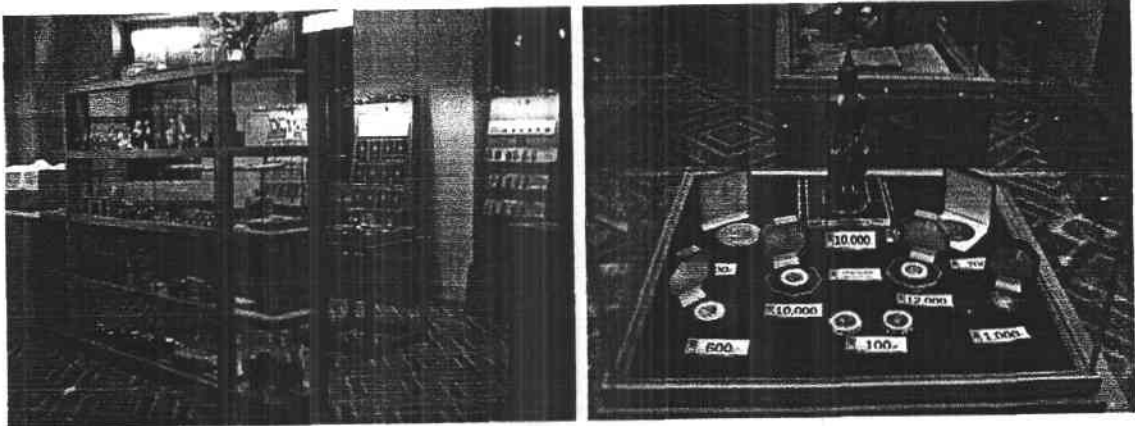
3) ร้านจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึก

ใช้พื้นที่ด้านหน้าก่อนเข้าสู่พื้นที่นิทรรศการ สำหรับสินค้าที่นำมาจัดจำหน่ายนั้น ส่วนมากพบว่ามิได้เป็นสินค้าที่เกี่ยวกับเนื้อหาของพิพิธภัณฑ์มากนัก เนื่องจากฝ่ายบริหารไม่ต้องการลงทุนในส่วนของการใช้จ่ายในการผลิตสินค้า และกลัวการขาดทุน ดังนั้น สินค้าส่วนมากจึงเป็นสินค้าจากภายนอก

สำหรับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์ ประกอบไปด้วย เหยียดตรา และหนังสือ ส่วนมากสินค้าที่ได้รับความนิยมจะเป็นโปสการ์ด ซึ่งกลุ่มผู้ซื้อจะเป็นกลุ่มนักเรียนที่เข้ามาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์

ภาพที่ 5.11

ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

4) ศูนย์ข้อมูลสถาบันพระปกเกล้าศึกษา

มีบริการในการสืบค้นข้อมูล ทั้งในส่วนของหนังสือ วีดิทัศน์ และแผ่นฟิล์ม รวมถึงเครื่องถ่ายเอกสาร งานวิจัย วารสาร สไลด์ และบริการสืบค้นข้อมูลผ่านคอมพิวเตอร์

สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นพบว่าพื้นที่ในการใช้งานจริงไม่เพียงพอต่อความต้องการ เช่น มีพื้นที่พอสำหรับตั้งโต๊ะอ่านหนังสือเพียงตัวเดียว ในขณะที่มีผู้ใช้บริการ จะต้องมานั่งรวมกันที่โต๊ะนี้ ซึ่งไม่เพียงพอเวลาที่มิผู้ใช้บริการจำนวนมาก เนื่องจากเป็นโต๊ะ 4 ที่นั่ง ทำให้บางครั้งต้องไปนั่งที่โต๊ะคอมพิวเตอร์บ้าง ซึ่งไม่สะดวกต่อการติดต่อกับงานหรือการพูดคุยเป็นหมู่คณะ

ภาพที่ 5.12

ศูนย์ข้อมูลสถาบันพระปกเกล้าศึกษา

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

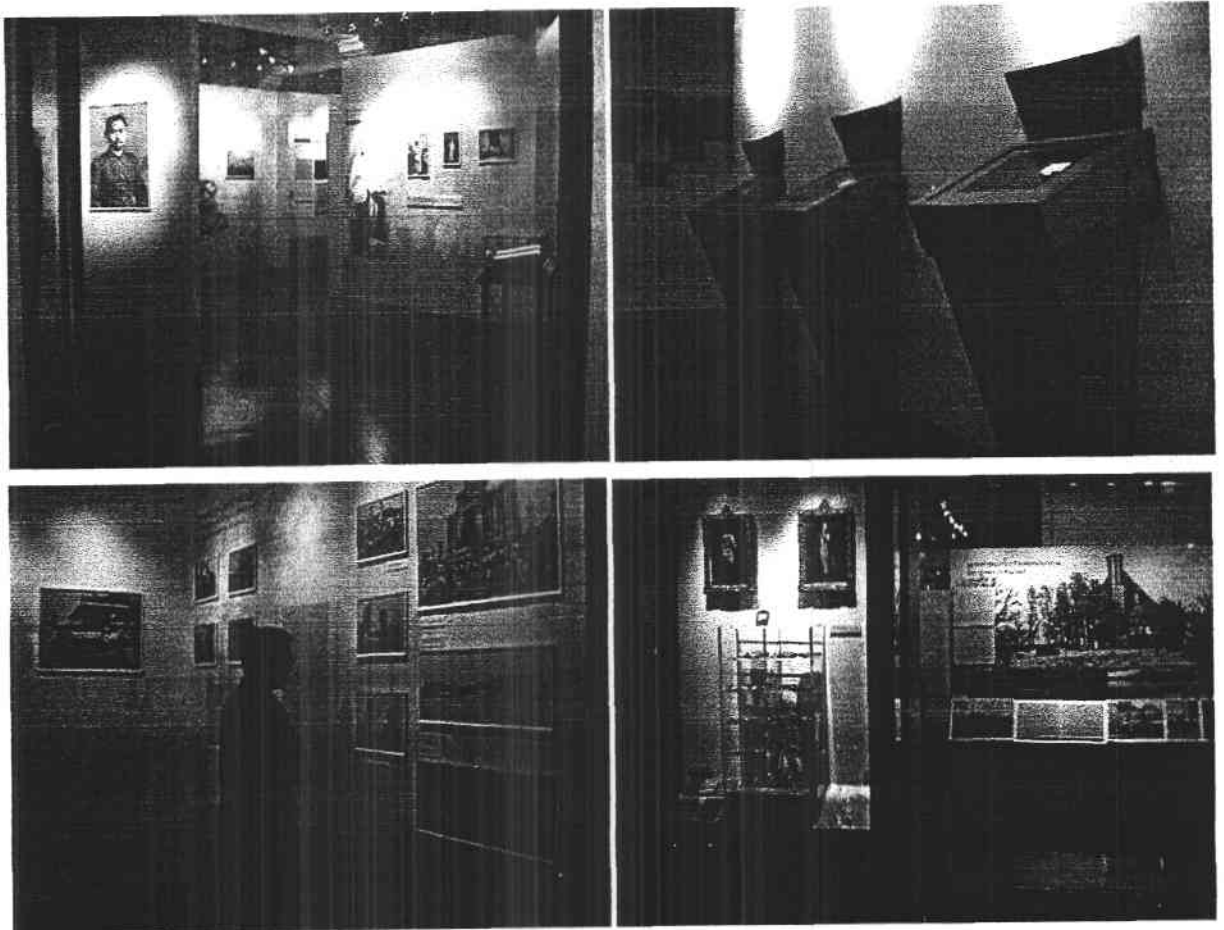
5) พื้นที่จัดนิทรรศการถาวร

ใช้พื้นที่ตั้งแต่ชั้น 2 ถึงชั้น 3 ประกอบไปด้วย 9 หัวข้อหลัก สำหรับแนวคิดในการออกแบบนั้นพยายามไม่ให้รูปแบบที่หน้าเบื่อที่มีแต่ป้ายบอก แต่มีความพยายามในการนำเอาอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยเข้ามาช่วย เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ในการตอบปัญหา

ในส่วนของการตกแต่งเป็นการใช้พื้นไม้ และนำผนังเบามาตั้งเพื่อเป็นส่วนของนิทรรศการ ไม่ได้มีการดัดแปลงหรือปรับเปลี่ยนพื้นที่จากเดิมมากนัก (จากอาคารกรมโยธาเดิม)

ภาพที่ 5.13

พื้นที่จัดนิทรรศการถาวร

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

6) พื้นที่จัดนิทรรศการหมุนเวียน

ใช้พื้นที่บริเวณชั้นล่างด้านซ้ายของอาคารพิพิธภัณฑ์ ซึ่งลักษณะของการจัดนิทรรศการ รูปแบบจะเป็นการนำเอาวัตถุจัดแสดงตามหัวข้อต่าง ๆ ออกมาจัดแสดง และมีแผ่นป้ายอธิบายประกอบคำบรรยาย โดยมีได้มีการดัดแปลงที่เกี่ยวข้องกับกายภาพของอาคาร แต่ใช้ผนังเบาในการจัดแสดง ซึ่งใน 1 ปีจะมีการหมุนเวียนจัดนิทรรศการ 4 ครั้งด้วยกัน

ภาพที่ 5.14

พื้นที่จัดนิทรรศการหมุนเวียน

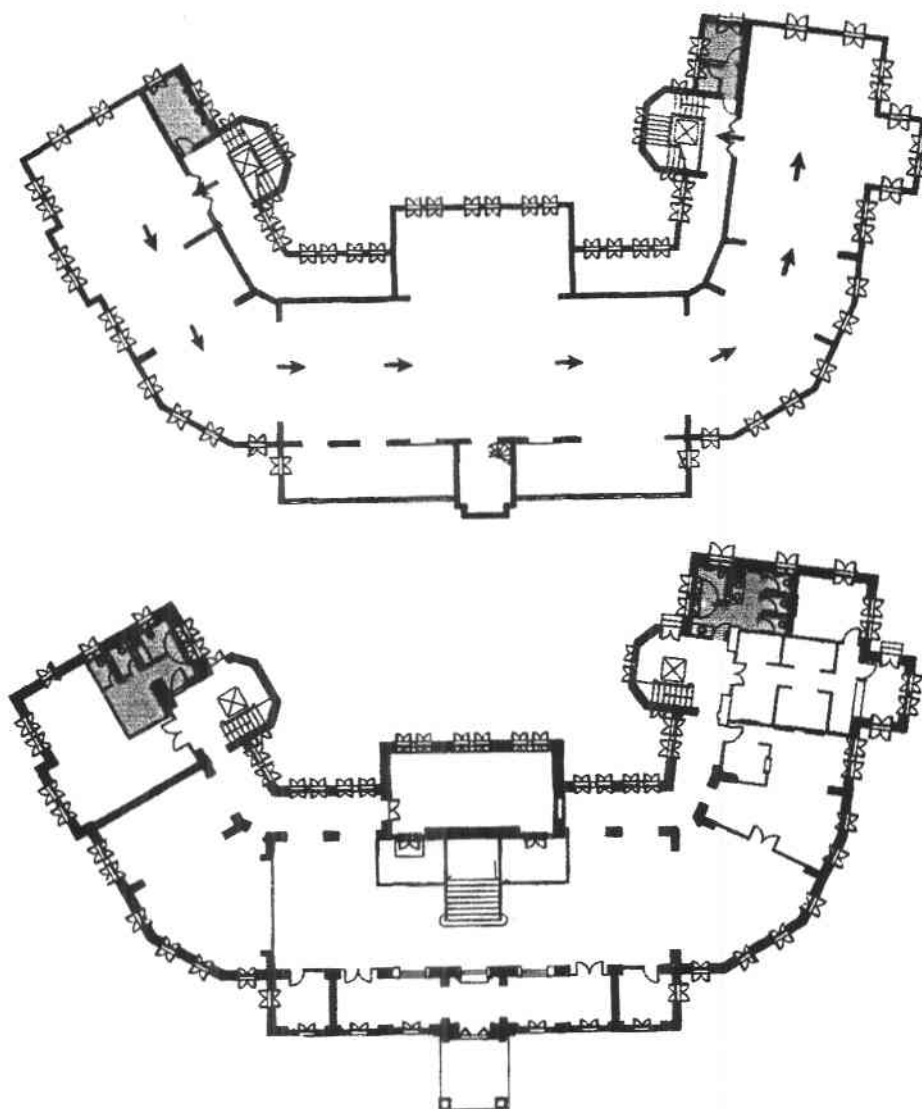

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

7) ห้องน้ำ

ห้องน้ำมีการแยกระหว่างชาย - หญิง โดยตั้งอยู่ที่ปลายสุดของทั้ง 2 ด้านของอาคาร บริเวณชั้น 1 และชั้น 3 เนื่องจากห้องน้ำมีจำนวนน้อย ทำให้เกิดปัญหาห้องน้ำไม่เพียงพอเวลาที่ มีนักเรียนมาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก รวมถึงไม่มีการแยกห้องน้ำระหว่างผู้เข้าชมกับเจ้าหน้าที่ และ ห้องน้ำชั้น 1 อยู่ติดกับส่วนสำนักงาน ห้องซงกาแฟ ทำให้มีปัญหาคความสกปรกและเกิดกลิ่นรบกวน

ภาพที่ 5.15
ที่ตั้งห้องน้ำบริเวณ ชั้น 1 และชั้น 3

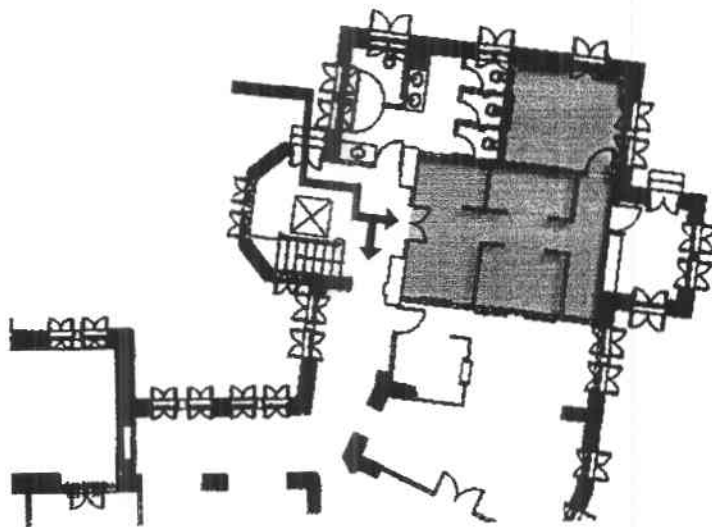
ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

8) สำนักงานพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ตั้งอยู่บริเวณปึกขวา ชั้น 1 โดยมีประตูทางเข้าอยู่ด้านหลังติดกับที่จอดรถ ในส่วนของการใช้งานพบปัญหาเรื่องพื้นที่การใช้งานไม่เพียงพอต่อความต้องการของจำนวนเจ้าหน้าที่เนื่องจากพื้นที่สำนักงานคับแคบ

ภาพที่ 5.16

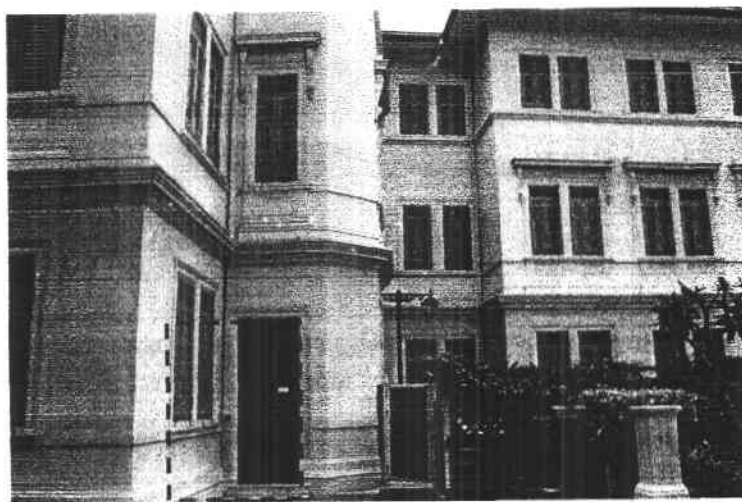
สำนักงานพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

ภาพที่ 5.17

ทางเข้า - ออกสำหรับเจ้าหน้าที่ด้านหลังอาคารพิพิธภัณฑ์

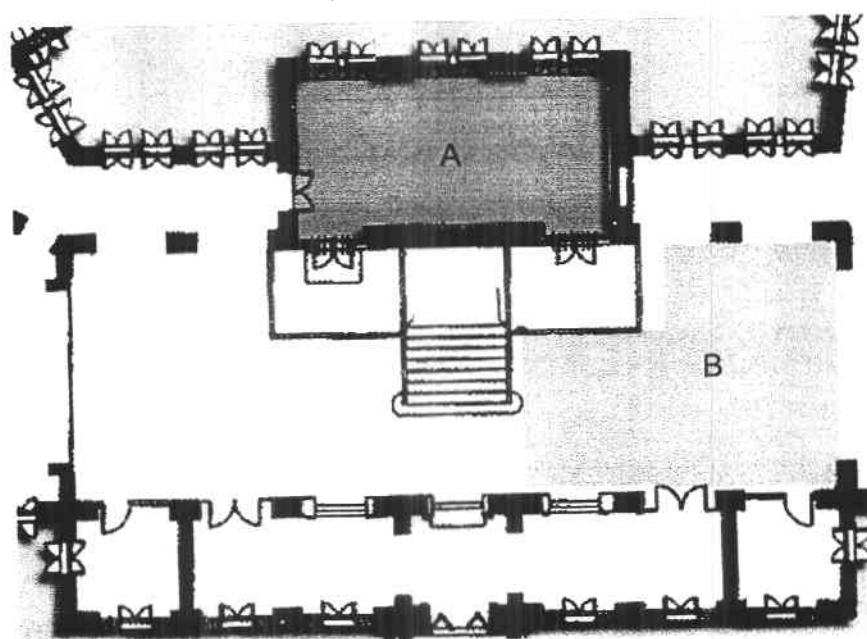
หมายเหตุ: ถ่ายเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2548.

9) ห้องประชุม และพื้นที่ในการจัดสัมมนา

มีปัญหาเรื่องพื้นที่การใช้งานไม่เพียงพอ ห้องประชุม (A) จึงเป็นการทำงานในลักษณะของห้องประชุมชั่วคราว โดยหากมีการจัดการอภิปราย หรือสัมมนาซึ่งมีผู้สนใจเป็นจำนวนมาก จะต้องออกมาจัดงานที่บริเวณพื้นที่โล่งด้านหน้าห้องประชุม (B) โดยนำเก้าอี้มาวางเรียงกันเป็นที่นั่งชั่วคราว

ภาพที่ 5.18

ห้องประชุม และพื้นที่ในการจัดสัมมนา

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

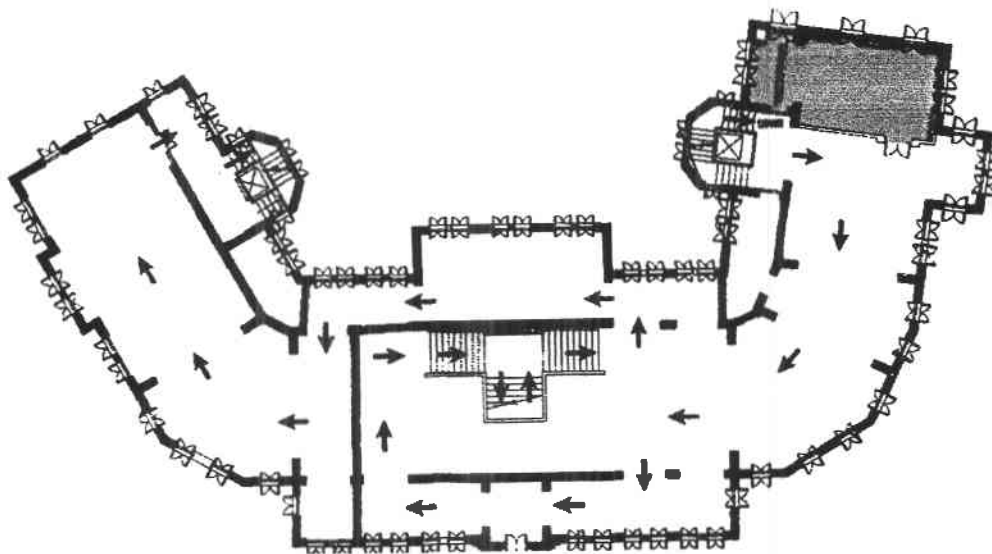
10) ห้องจัดฉายภาพยนตร์

นับเป็นจุดสำคัญจุดหนึ่งของพิพิธภัณฑ์ ที่มีผู้สนใจเข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์บางส่วนที่ตั้งใจเข้ามาใช้บริการชมภาพยนตร์โดยเฉพาะ โดยมีการปรับปรุงใช้วัสดุดูดซับเสียงช่วยในการเก็บเสียง และมีการตกแต่งด้วยวัสดุปูพื้นใหม่

แต่เนื่องจากเนื้อที่มีจำกัด ทำให้ไม่สามารถรองรับการใช้งานโดยผู้ใช้จำนวนมากได้ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมที่มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมากได้

ภาพที่ 5.19

ตำแหน่งของห้องฉายภาพยนตร์

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

11) ช่องเปิด (ภายในอาคาร)

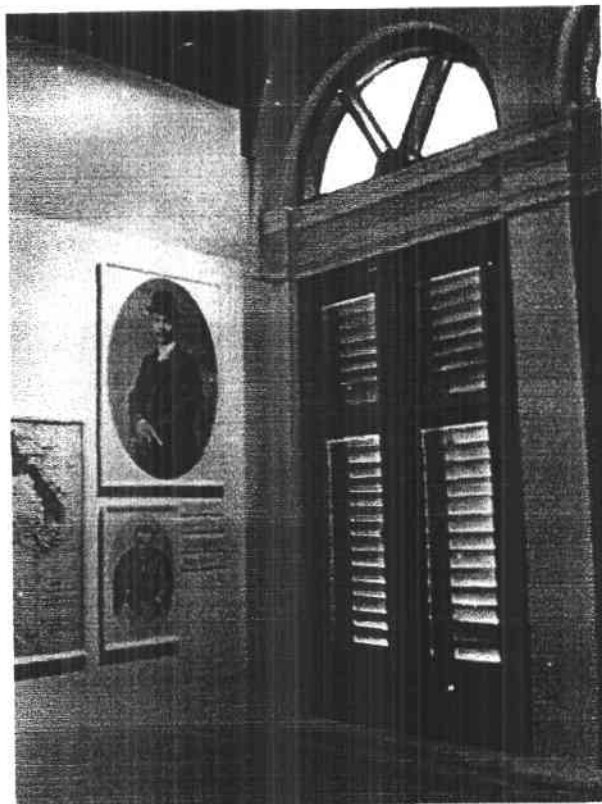
มีการปรับปรุงซ่อมแซมเพิ่มเติม โดยเพิ่มหน้าต่างถูกพักกระจกอีกชั้น ด้านในอาคาร และมีการเปลี่ยนชนิดกระจก เป็นกระจกแบบกันความร้อน และเสียงรบกวน เนื่องจากช่องเปิดบางส่วนอยู่ติดกับบริเวณถนนใหญ่

ช่องเปิดภายในอาคารไม่ได้ถูกใช้งานโดยตรง เนื่องจากแสงสว่างที่ใช้เป็นแสงจากหลอดไฟ ไม่ใช่แสงอาทิตย์เพราะอาจส่งผลกระทบต่อทำลายวัตถุโบราณ ถึงแม้จะมีการติดแผ่นฟิล์มป้องกันไว้ที่กระจกแล้วก็ตาม ฉะนั้น ช่องเปิดบางจุดจึงถูกปิดโดยแผ่นป้ายนิเทศการ และไม่ได้มีการคำนึงถึงความสัมพันธ์ของการจัดวางกับช่องเปิดมากนัก

การใช้ประโยชน์จากช่องเปิดภายในอาคารจึงไม่ใช่ทั้ง การใช้แสง direct light และ indirect light โดยหันไปใช้การส่องไฟจากระบบไฟฟ้าแสงสว่างแทน

ภาพที่ 5.20

ลักษณะช่องเปิดภายในอาคาร

หมายเหตุ: ถ่ายเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2548.

3. ระบบประกอบอาคาร

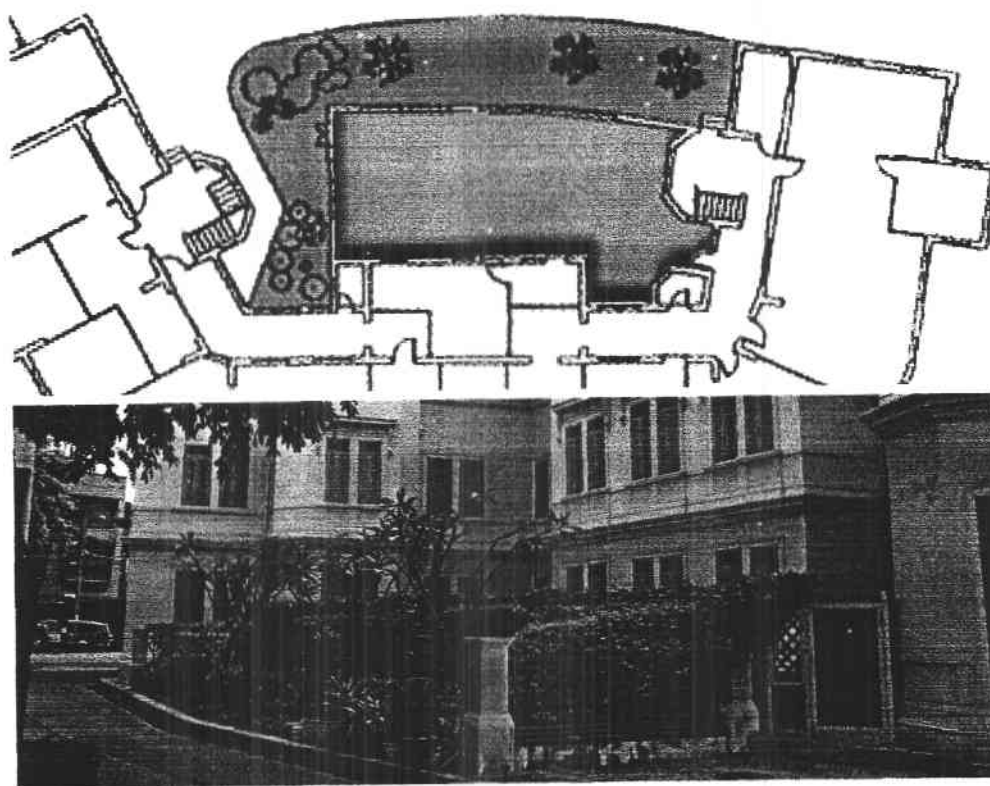
1) ระบบปรับอากาศ

ใช้ระบบปรับอากาศแบบแยกส่วน (split type) เนื่องจากไม่มีพื้นที่เพียงพอในการติดตั้งซิลเลอร์และเครื่องจ่ายลมเย็น โดยเป็นเครื่องปรับอากาศเครื่องเดิมแทบทั้งสิ้น โดยมีเครื่องใหม่ที่เพิ่มเข้ามาเพียงสามเครื่องเท่านั้น เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย แต่ถึงแม้เป็นการประหยัดรายจ่าย แต่ทำให้เกิดทัศนียภาพที่ไม่สวยงามนัก เมื่อเทียบกับบรรยากาศของสถานที่

เนื่องจากเป็นเครื่องปรับอากาศแบบเก่าทำให้เกิดปัญหามีน้ำยาเครื่องปรับอากาศหยดลงมาบนพื้น และมีปัญหาเสียงดังรบกวนบ้าง แต่จะมีบริษัทที่รับหน้าที่ดูแลเข้ามาทำการตรวจเช็คทุกอาทิตย์ รวมถึงเกิดปัญหาการเตรียมพื้นที่สำหรับวางคอนเดนซิ่งยูนิตจำนวนมาก ซึ่งได้มีการแก้ปัญหาโดยการปรับปรุงพื้นที่ด้านหลังอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสุพรรณบุรี สำหรับวางคอนเดนซิ่งยูนิตทั้งหมด โดยใช้การปลูกต้นไม้ และล้อมรั้วเพื่อปิดบังสายตา

ภาพที่ 5.21

การปรับปรุงพื้นที่ด้านหลังอาคารพิพิธภัณฑ์ สำหรับวางคอนกรีตซึ่งยูนิต

หมายเหตุ: ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2548.

2) ระบบแสงสว่าง

ใช้ระบบไฟฟ้าแสงสว่างแบบเดิมอยู่ แต่มีการเพิ่มระบบไฟรางแบบ down light เข้าไป ซึ่งเยอะเกินความจำเป็นในบางจุด อีกทั้งหลอดไฟที่ใช้ ไม่ใช่หลอดไฟแบบเฉพาะที่ใช้ตามพิพิธภัณฑ์อีกด้วย ทำให้เกิดปัญหาการสิ้นเปลืองค่าไฟฟ้า และผลกระทบต่อวัตถุที่ถูกแสงไฟส่องกระทบ ปัจจุบันจึงมีการปิดไฟบางดวงที่ไม่จำเป็นสำหรับการใช้งานเพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย

ภาพที่ 5.22

ระบบแสงสว่างภายในอาคาร

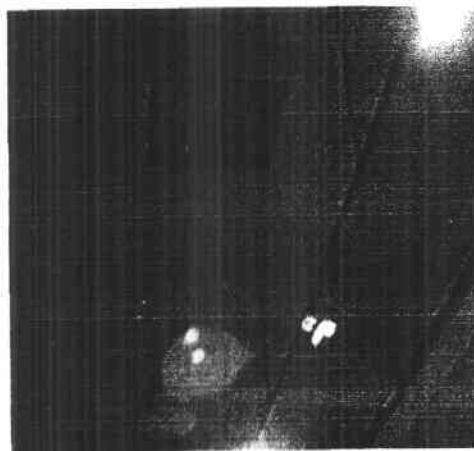
ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

3) ระบบป้องกันเพลิงไหม้

ให้การติดตั้งระบบตรวจจับคลื่นความร้อน (heat detector) พร้อมทั้งติดตั้งระบบดับไฟด้วยก๊าซฮาโลน (Halon) เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดกับวัตถุจัดแสดง โดยติดตั้งในลักษณะเดียวกันในทุกห้องของอาคาร

ภาพที่ 5.23

การติดตั้งระบบดับเพลิงภายในอาคาร

หมายเหตุ: ภาพถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2548.

4) ระบบรักษาความปลอดภัย

ใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย 3 คนในตอนเช้า 2 คนตอนกลางวัน นอกจากนั้นยังมีการใช้ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด Close Circuit Television (CCTV) ติดตั้งบริเวณมุมบนห้องจำนวน 30 ชุด แสดงภาพผ่านห้องควบคุมชั้นล่าง มีการบันทึกเทปทุกวันโดยหมุนเวียนการใช้เทปทั้งหมด 30 ชุด ซึ่งปัจจุบันนับได้ว่าเป็นที่น่าพึงพอใจ และยังไม่พบปัญหาที่ต้องแก้ไขในระบบรักษาความปลอดภัยเพิ่มเติม

5) ระบบข้อมูลข่าวสาร

ใช้ระบบ server เชื่อมต่อโดยตรงกับทางสถาบันพระปกเกล้า แต่มักเกิดปัญหา ระบบเครือข่ายข้อมูลขัดข้องอยู่บ่อยครั้ง โดยมีเครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งให้บริการอยู่ในพื้นที่ของศูนย์ข้อมูลสถาบันพระปกเกล้าด้วย

ภาพที่ 5.24

บรรยากาศศูนย์บริการข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลพระปกเกล้าศึกษาและจดหมายเหตุ, 2548.

4. การก่อสร้างอาคารเพิ่มเติม

จากพื้นที่ใช้สอยอันมีจำกัดเนื่องจากความเป็นอาคารโบราณสถาน และความต้องการใช้งานพื้นที่ที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้พิพิธภัณฑสถานพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีนโยบายในการขยายพื้นที่ใช้งานของพิพิธภัณฑสถาน โดยทำการปรับปรุงอาคารสำนักงาน 5 ชั้นด้านหลังพิพิธภัณฑสถานเพื่อใช้รองรับส่วนสำนักงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะทำการย้ายไปทำการยังตึกดังกล่าวแทนที่อาคาร